

ପଞ୍ଚସଖା

ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ପଞ୍ଚସଖା

କଳିଙ୍ଗ (ଓଡ଼ିଶା)ର ପବିତ୍ର ଭୂଖଣ୍ଡରେ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଅନେକ ସାଧୁସଙ୍କେ ଓ ପବିତ୍ର ଆୟା ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି ଏ ମାଟିର ସଂସ୍କୃତି ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୃଷ୍ଠାମିକୁ ରଙ୍ଗିମନ୍ତ୍ର କରିଛନ୍ତି । ଲତିହାସରେ ଜଣାଶୁଣା ପ୍ରମୁଖ ମହାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଚସଖା (ପାଞ୍ଚଜଣ ବନ୍ଦୁ) ଅନ୍ୟତମ, ଯେଉଁମାନେ ଉତ୍ସମ ଓଡ଼ିଆ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ୧୪୫୦ରୁ ୧୪୫୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିଥିବା ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ଏପରି ଏକ ମାର୍ଗରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୃଷ୍ଠାମିକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ଯଦ୍ଵାରା ସାଧାରଣ ମଣିଷଟିଏ ଏହାର ଉପଳିପୂର୍ବକ ଏଥୁରୁ ଉପକୃତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ମହାନ ଆୟାବୃଦ୍ଧ ହେଲେ- ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦ ଦାସ, ଅନନ୍ତ ଦାସ, ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏବଂ ବଳରାମ ଦାସ । ଏମାନେ ପଞ୍ଚସଖା ଭାବେ ବେଶ ଜଣାଶୁଣା ।

ପଞ୍ଚ ଅର୍ଥାତ୍ ପାଞ୍ଚ ଓ ସଖା ଅର୍ଥାତ୍ ବନ୍ଦୁ-ମହାନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅବତାର ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କର ଏହି ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ପଞ୍ଚସଖା ଭାବେ ଅଭିନିତ କରି କହିଥିଲେ କି, ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ହିଁ ତାଙ୍କର ପଞ୍ଚ ଆୟା (ଆୟ ତତ୍ତ୍ଵ) ଏବଂ ଏମାନେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଅବତାର ୦ାରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଜଣା ନୁହନ୍ତି । ଭାବମିଶ୍ରିତ ନାମ ମାର୍ଗ (ଭାବ ଓ ବିଶ୍ୱାସର ସହ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଗୁଣକର୍ତ୍ତନ ମାର୍ଗ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ଥିଲେ ପ୍ରଥମ । ପ୍ରାଚୀନ ବେଦରେ ଏହି ମାର୍ଗ ସଂପର୍କରେ ଆଂଶିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପଞ୍ଚ ସେତେ ଲୋକପ୍ରିୟ ବା ଜଣାଶୁଣା ହୋଇପାରିନଥିଲା । ସରଳମନା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ମାର୍ଗର ଅବତାରଣା କରି ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କଠୋର ସାଧନାର ମାର୍ଗ ବ୍ୟତିରେକ ମଧ୍ୟ ପବିତ୍ର ଭକ୍ତିର ସରଳତମ ମାର୍ଗରେ ଜଣ୍ମରଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା କରିଛୁଏ । ହରେକୁଷ ମହାମନ୍ଦର ଗୁରୁତ୍ୱ ସଂପର୍କରେ ସେ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ମାର୍ଗ ଉତ୍ୟୋଚନ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ପ୍ରାଚୀନ ହିଁନ୍ଦୁ ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଉଡ଼ି ଦେଶ (ଓଡ଼ିଶା)ର ଲୋକମାନେ ସହଜରେ ବୁଝିପାରିବା ଭଳି ସରଳ ଭାଷାରେ ଗଦ୍ୟ ଆକାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରୀ ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦ ଦାସ ପ୍ରମୁଖ ଥିଲେ ଓ ସେ ପୋଥୁ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ଅନେକ ପୁଷ୍ଟକ ରଚନା କରିଥିଲେ । ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଯେ ଏହି କୃତିଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଜୀବନରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଅନେକ ଜୀବନ ଦେଇ ସେ ସଂପାଦନ କରିଥିଲେ । ସେ ମହାପୁରୁଷ ରୂପେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦ ଜଣେ ଶୁନ୍ୟ ସାଧକ ଥିଲେ । ସେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ଆୟୁର୍ବେଦ(ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଓ ଚେରମୂଳ ବ୍ୟବହାରକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା ଭାରତୀୟ ଆରୋଗ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ), ବିଭିନ୍ନ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଅନୁଶୀଳନ ସଂପର୍କରେ ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିପାରିଥିଲେ ।

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗର ମହାଭାରତ ଯୁଗ ସହ ସଂୟୁକ୍ତ ଥାଇ ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ଜନ୍ମବ୍ରତାନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଏ ସଂପର୍କରେ ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ‘ଶୁନ୍ୟସଂହିତା’ରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ଏଥରେ ମହାପୁରୁଷ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି କି ପଞ୍ଚସଖାର ସାହିତ୍ୟକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି-ପାଞ୍ଚ ବନ୍ଦୁ ବା ସାଥ । ମହାଭାରତ ଯୁଗର ଶେଷ ଆତ୍ମକୁ ଯେତେବେଳେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ତାଙ୍କ ପାର୍ଥ୍ବ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ନୀଳକଣ୍ଠଶ୍ଵର ମହାଦେବ ଜଗତର ରକ୍ଷା ନିମାନ୍ତେ ନିଜେ ବିଷ୍ଣପାନ କରି ନୀଳକଣ୍ଠ ଅବତାରରେ (ପୁରୀରେ ବିଜେ ଭଗବାନ ଶିବଙ୍କ ଅନ୍ୟ ନାମ) ସେଠାରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ ଓ ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିଥିଲେ । ସେ ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଉତ୍ୟୋଚନ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବାଲ୍ୟସାଥୁ ଦାମ, ସୁଦାମ, ଶ୍ରୀବସ୍ତ୍ର, ସୁବଳ ଓ ସୁବାହୁ କଳିଯୁଗରେ ପୁନଃ ଅବତରିତ ହେବେ ଏବଂ

ଯଥାକ୍ରମେ ଅନନ୍ତ, ଅଚୁୟତାନନ୍ଦ, ଜଗନ୍ନାଥ, ବଲରାମ ଓ ଯଶୋବନ୍ତ ରୂପେ ପରିଚିତ ହେବେ । ପଞ୍ଚସଖା ବିଶ୍ୱାସୀମାନେ ବିଚାର କରନ୍ତି କି, ଏହି ପାଞ୍ଚଜଣ ରଷିପ୍ରତିମ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ କଳିଯୁଗରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ ପୁନଶ୍ଚ କଳିଯୁଗରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛନ୍ତି । ସନାତନ ହିନ୍ଦୁ ବିଶ୍ୱାସ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଷ୍ଟ ଦଳନ ଓ ସନ୍ତ ପାଳନ ନିମନ୍ତେ କଷ୍ଟକର ତଥା ବନ୍ଧୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଯୁଗକର୍ମ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଜନ୍ମ ବିଧୁନିର୍ଦ୍ଦଶ ଥିଲା ।

ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ଅନୁସରିତ ମାର୍ଗ ତଥା ବିଶେଷତ୍ବ ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଏହା କୁହାଯାଇଛି କି,

‘ଅଗମ୍ୟ ଭାବ ଜାଣେ ଯଶୋବନ୍ତ
ଗାର କଟା ଯନ୍ତ୍ର ଜାଣେ ଅନନ୍ତ
ଆଗତନାଗତ ଅଚୁୟତ ଭଣେ
ବଲରାମ ଦାସ ତତ୍ତ୍ଵ ବନ୍ଧାଣେ
ଭକ୍ତିର ଭାବ ଜାଣେ ଜଗନ୍ନାଥ
ପଞ୍ଚସଖା ଏ ମୋ’ର ପଞ୍ଚ ମହନ୍ତ ।’

ଅଚୁୟତାନନ୍ଦଙ୍କ ଜନ୍ମ ସଂପର୍କରେ ଏପରି ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି ଯେ,

‘ଶୁନ୍ୟରୁ ଖସିଲା ପବନେ ମିଶିଲା,
ଆଶାକାରେ ହେଲା ତୁଳ !
ତୁଳ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଅତୁଳେ ମିଶିବ,
ରହିଯିବ ଅନାହତ !!’

ମହାପୁରୁଷ ଅଚୁୟତାନନ୍ଦ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ପ୍ରତୀକ ‘ଅ’ର ଶୈଶ୍ଵରିକ କରୁଣା ତଥା ଜଙ୍ଗାରୁ ଜନ୍ମ ଲାଭ କରିଥିଲେ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । (ବିଭୂତି ଯୋଗ, ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ ଗୀତା) । ତେଣୁ ଏହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ଅଚୁୟତ (ଅ ଯୁକ୍ତ ଚୁୟତ : ଅ ହେଲା ‘ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ’, ଚୁୟତ ହେଲା ‘ରୁ ସୃଷ୍ଟି’) । ବେଳେବେଳେ ମହାପୁରୁଷ ଅଚୁୟତାନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ‘ଅଚୁୟତି’ ରୂପେ ସମ୍ମେଧୁତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହାର ସାହିତ୍ୟକ ଅର୍ଥ ହେଲା ‘ଯାହାର ପତନ ନାହିଁ (ଚୁୟତ ନାହିଁ ଯାହାର)’ । ୧୪୧୦ ମସିହା ମାଘ ଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ତିଳକଣା ନାମକ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ପିତା ଦୀନବନ୍ଧୁ ଶୁଣିଆ ଓ ମାତା ପଦ୍ମା ଦେବୀଙ୍କ କୋଳମଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ ଶ୍ରୀ ଅଚୁୟତାନନ୍ଦ ଦାସ । ତାଙ୍କ ପିତାମାତା ଦାର୍ଢିକାଳ ଧରି ସନ୍ତାନହୀନ ଥିଲେ ଏବଂ ପିଲାଟିଏ ସକାଶେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଆସୁଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ରାତିରେ ତାଙ୍କ ପିତା ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲେ କି ଭଗବାନ ଶିଷ୍ଟଙ୍କର ବାହନ ଗରୁଡ ତାଙ୍କୁ ଶିଶୁଟିଏ ଦେଉଛନ୍ତି । ପରଦିନ ସକାଳେ ସେ ମନ୍ଦିରକୁ ଧାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଗରୁଡ ଶ୍ରୁତ ନିକଟରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର କରୁଣା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏଠାରେ ଦୁଇ ପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ଦୀନବନ୍ଧୁ ଶୁଣିଆ ସେଠାରୁ ଏକ ଦିବ୍ୟ ନବଜାତ ଶିଶୁ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ହେଲେ, ସେ ହିଁ ଥିଲେ ଅଚୁୟତ । ଆଉ କେତେକ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଦୃଶ୍ୟର ସଂଦର୍ଶନ ପରେ ପରେ ହିଁ ପଦ୍ମା ଦେବୀ ଏକ ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁ ପ୍ରାସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ଆଶୀର୍ବାଦପୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ମହାପୁରୁଷ ଅଚୁୟତାନନ୍ଦ ‘ଗାଦି’ ନାମରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ (ପୂର୍ବ ନାମ ଅଙ୍ଗ, ବଙ୍ଗ, କନ୍ଦିଙ୍ଗ, ମଗଧ)ରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ନେପାଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ‘ଗାଦି’ଗୁଡ଼ିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ରିୟାକର୍ମ, ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ, ଜପତପ ସମ୍ପାଦନ ସହ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗାନ୍ତେଷୀଙ୍କୁ ଯଥାଯଥ

ସେବା ଯୋଗାଇଦେଉଥିଲା । ନେମାଳ, କାକଟପୁର, ଗାରୋଇ, ଯୋତ୍ରା ଘାଟ (କଟକ ନିକଟସ୍ଥ ନଦୀ କୁଳ) ର ଗାଦିଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦାହରଣ ଭାବେ ନିଆଯାଇପାରେ । ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ଏହି ଉତ୍ସଳମୟ ଯୁଗରେ ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନଥ୍ବା ପାରାଦୀପ ନିକଟ ଓଳାଶୁଣୀର ଅଧିଷ୍ଠିତ ପରମ ସନ୍ଧି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଏକଦା ଗୋଟିଏ ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁ ପାଇଥିଲେ ଓ ଏହି ନବଜାତକଙ୍କ ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦଙ୍କୁ ସମର୍ପ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଶିଶୁ ରାମ ଦାସ ନାମରେ ପରିଚିତ ହୋଇ ମହାପୁରୁଷ ଅତ୍ୟତାନନ୍ଦ, ପଞ୍ଚସଖା ଓ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ଶିଷ୍ଟ୍ୟତ୍ଵ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କୁ ପଞ୍ଚ ଗୁରୁ ରୂପେ ସମୋଧନ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମିଶାଇ ଏମାନେ ଷତ-ଗୋସ୍ବାମୀ ରୂପେ ଖ୍ୟାତ ଥିଲେ । ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଜଣେ ଶୂନ୍ୟ ସାଧକ ଭାବେ ଓଳାଶୁଣୀ ପାହାଡ଼ରେ ଶୁଭାନୁଧ୍ୟାୟୀ ସନ୍ଧି ରୂପେ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲେ ।

ଏହି ଜଣାଶୁଣା ପାହାଡ଼ଟି ରହୁଗିରି ଏବଂ ଲକ୍ଷିତଗିରି ପାହାଡ଼ ନିକଟସ୍ଥ ଦେଇତାରୀ-ପାରାଦୀପ ଏବଂ ପ୍ରସରିତ ହାଇଟ୍ରେକୁ ଲାଗି କଟକ ଓ ଯାଇପୁର ଜିଲ୍ଲାର ସୀମା ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ସମୀପ ଦେଇ ଗୋବରୀ ନଦୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରବାହିତ । ଓଳାଶୁଣୀ ପାହାଡ଼ଟି ଏକ ସାଧନା କ୍ଷେତ୍ର ଥିଲା ଯେଉଁଠି ସନ୍ଧି ଶ୍ରୀ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ମୋକ୍ଷ ଲାଭ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଗୁମ୍ଫା (ଓଳାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫା) ମଧ୍ୟରେ କଠୋର ବ୍ରତ ଆଚରଣ କରୁଥିଲେ । ଓଳାଶୁଣୀର ନଅଦିନିଆ ବାର୍ଷିକ ଗୁମ୍ଫା ଉସ୍ବବ ସ୍ଵପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଏଠାରେ ସନ୍ଧି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ସମାଧୀ ନିକଟରେ ଦେବୀ ମା ଓଳାଶୁଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତ । ବାବା ବୃଦ୍ଧନାଥ ଦାସ ଗାନ କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୀତର ଭାବାର୍ଥ ହେଉଛି- ଦେବୀ ଓଳାଶୁଣୀ ମହାନ୍ତିର ଶୂନ୍ୟ ସାଧକ ଶ୍ରୀ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ମାତା ଥିଲେ । ସେ ବହୁତ ଦୟାକୁ ସୁଭାବର ଥିଲେ ଏବଂ ଯେ କେହି ତାଙ୍କୁ ଭାବର ସହିତ କିଛି ଅର୍ପଣ କରୁଥିଲେ ତାହାକୁ ସେ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ।

ପରେ ପଞ୍ଚସଖା ଏବଂ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ସମାଧୁରେ ଥାଇ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ, ଶିଶୁ (ରାମ ଦାସ)ର ତ୍ରୟୋଦଶ ଜନ୍ମ (ଶେଷ ଜନ୍ମ ମଧ୍ୟ)ରେ ସେମାନଙ୍କ ଆମା (ଆମ୍-ତତ୍ତ୍ଵ) ରାମ ଦାସଙ୍କ ଠାରେ ନିହିତ ହେବ ଏବଂ ସେ କଲିଯୁଗରୁ ସତ୍ୟୟୁଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାଳରେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁଗକର୍ମ ସଂପାଦନ କରିବେ । ଭକ୍ତ ଓ ଅନୁଗାମୀମାନେ ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ଯେ ବାବା ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧନାଥ ଦାସ ହେଉଛନ୍ତି ଯୋଗୀ ରାମ ଦାସଙ୍କ ଶେଷ ଅବତାର ଓ ସେ ତାଙ୍କ ଛାଅ ଜଣ ଗୁରୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଜ୍ଞାନାଲୋକରେ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସତ୍ୟବାଦୀ ପଞ୍ଚସଖା

ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ, ଆଚାର୍ୟ ହରିହର ଦାସ, ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଂଠ ଦାସ, କୃପାୟିନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଏବଂ ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପରି ନିଃସ୍ଵାର୍ଥ ଯୁଗଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ନେଇ ସତ୍ୟବାଦୀ ପଞ୍ଚସଖା ନାମକରଣ ହୋଇଛି । ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନରେ ଆପଣାକୁ ବିଦ୍ୱାନ ଏବଂ ଜାତୀୟ ନେତା ରୂପେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିଥିଲେ । ଜାତୀୟ ଅଭିଳାଷଙ୍କୁ ପରିପୂରଣ କରିବା ଦିଗରେ ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅବଦାନ ରଖିଯାଇଛନ୍ତି । ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ମଧ୍ୟ ସମ ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ଓ ରାଜନୈତିକ ଉତ୍ସାହ ଦିଗରେ ଉଷ୍ଣଗୀର୍ବତ୍ତ ମନୋଭାବ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଇଛନ୍ତି ।

